

Tillæg til
§ 12 MILJØGODKENDELSE

Alrøvej 97
8300 Odder

Odder
Kommune

Miljø
Rådhusgade 3
8300 Odder

Indholdsfortegnelse

1 Indhold

1.1	NATUR, OVERFLADEVAND OG GRUNDVAND	4
1.	GODKENDELSE.....	4
2.1	AFGØRELSE.....	4
2.2	REVURDERING OG RETSBESKYTTELSE.....	6
2.3	HØRING.....	7
2.4	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING	7
3	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	10
3.1	HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	10
3.1.1.	<i>Harmoni- og arealkrav .....</i>	<i>10</i>
3.2	KG N OG P TILFØRT UDSPREDNINGSAREALET	11
3.3	NITRAT TIL OVERFLADEVAND - VANDLØB, SØER OG KYSTVANDE	12
3.3.1.	<i>Natura 2000 områder - Horsens Fjord og Kysing Fjord.....</i>	<i>12</i>
3.3.2.	<i>Afvanding til vandoplände .....</i>	<i>12</i>
3.3.3.	<i>Nitratklassekortet.....</i>	<i>13</i>
3.4	UDVASKNING FRA PROJEKTET I FORHOLD TIL DET GENERELLE BESKYTTELSESNIVEAU	15
3.4.1.	<i>Nitrat til overfladevand.....</i>	<i>15</i>
3.4.2.	<i>Nitrat til grundvand .....</i>	<i>15</i>
3.4.3.	<i>Fosfor.....</i>	<i>16</i>
3.5	UDVASKNING I FORHOLD TIL NATURA 2000 OMRÅDER.....	16
3.5.1.	<i>Nitrat.....</i>	<i>17</i>
3.5.2.	<i>Fosfor.....</i>	<i>17</i>
3.6	NITRAT: PÅVIRKNINGER FRA PROJEKTET I KUMULATION MED ANDRE PLANER OG PROJEKTER	18
3.7	NITRAT: AFSKÆRINGSKRITERIET FOR SÅ VIDT ANGÅR PÅVIRKNING FRA PROJEKTET I SIG SELV	18
3.8	SAMLET VURDERING I FORHOLD TIL UDVASKNING AF NITRAT TIL SÅRBARE NATURA 2000 VANDOMRÅDER	19
3.9	FOSFOR TIL OVERFLADEVAND.....	19
3.10	BILAG IV ARTER.....	20
3.11.1.	<i>Vurdering af den ansøgte drifts påvirkning af bilag IV-arter .....</i>	<i>20</i>
3.11.2.	<i>Odder .....</i>	<i>20</i>
3.11.3.	<i>Markfirben .....</i>	<i>21</i>
3.11.4.	<i>Løvfrø og stor vandsalamander .....</i>	<i>21</i>
3.11.5.	<i>Flagermus .....</i>	<i>21</i>
3.11.6.	<i>Plantearter .....</i>	<i>21</i>
3.11	UDBRINGNINGSAREALERNE PÅVIRKNING PÅ NATURA 2000-OMRÅDER.....	21
3.12	SAMLET VURDERING I FORHOLD TIL HABITATBEKENDTGØRELSEN	21
3.13	NATURPLANER	22
3.14	UDBRINGNINGSAREALER – ANDEN PÅVIRKNING AF NATUR.....	22
3.15.1.	<i>Bræmmer langs vandløb og søer.....</i>	<i>22</i>
3.15.2.	<i>Skrånende marker, spredningskorridorer .....</i>	<i>22</i>
3.15.3.	<i>Fredede områder.....</i>	<i>22</i>
3.15.4.	<i>Fortidsminder og diger .....</i>	<i>22</i>
4	BILAG.....	23

Vedlagt: Bilag 1 – Kort over udbringningsarealer

Bilag 2 – Udpegningsgrundlag Natura 2000 område Horsens Fjord, havet øst for og Endelave

Bilag 3 – Beregning af projektets påvirkning i forhold til den samlede udvaskning af kvælstof:

Bilag 4 – Beregning af projektets påvirkning i forhold til den samlede udvaskning af fosfor:

Bilag 5 – Beskyttede sten- og jorddiger

Bilag 6 – Vandløb i forhold til udbringningsarealerne

Bilag 7 – Uddrag af sædskiftenotat, grundvandssædskifte

Resume

Frank Højgaard Andersen har søgt om tillæg til sin eksisterende § 12 miljøgodkendelse på adressen Alrøvej 97, 8300 Odder. Baggrunden er, at der er sket en række ændringer i udbringningsarealerne, herunder en række nye forpagtninger, ændring af aftaleareal til forpagtet areal, samt nyt aftaleareal. I forbindelse hermed foretages en vurdering af samtlige arealer under samme CVR-nr.'s påvirkning på det omkringliggende miljø.

Det pågældende tillæg omhandler udelukkende udbringningsarealerne. Der tages ikke stilling til anlæg og de ting, der er forbundet med selve dyreholdet og staldanlægget.

1.1 Natur, overfladevand og grundvand

Det er kommunens samlede vurdering, at udspreddning af husdyrgødning på udbringningsarealerne, med de vilkår som er fastlagt i dette tillæg til miljøgodkendelse, er foreneligt med habitatdirektivforpligtigelsen, beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, beskyttelsen af overfladevandene samt beskyttelsen af grundvandet.

1. Godkendelse

2.1 Afgørelse

Odder Kommune meddeler hermed tillæg til gældende miljøgodkendelse af 20. oktober 2010 for husdyrproduktionen beliggende Alrøvej 97, 8300 Odder.

Tillægget meddeles i henhold til § 12, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4/12/2009, herefter kaldet Husdyrloven.

Tillægget omfatter ændring af aftaleareal til forpagtet areal, nye forpagtede arealer samt indgåelse af ny gylleaftale. I forbindelse dermed vurderes samtlige udbringningsarealers påvirkning på det omkringliggende miljø.

Tillægget er lavet ud fra indsendt ansøgning med skemaid. 53179 vers. 6 indsendt 22. juli 2014 via. husdyrgodkendelse.dk.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspreddningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af kommunen.

Tillægget meddeles i tilknytning til miljøgodkendelse af 20. oktober 2010 på følgende vilkår:

Vilkår nr. 89, 90, 91,93 i gældende miljøgodkendelse bortfalder og erstattes af følgende vilkår 89a, 90a, 91a.

Vilkår 95 vedr. udbringning af gylle på frossen, vandmættet jord bortfalder idet, husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter bestemmelser herom.

Vilkår 96 vedr. bræmme langs mose beskyttet af naturbeskyttelsesloven bortfalder, idet afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet viser en praksis, hvor det ikke længere er muligt at fastlægge dyrkningsfrie bræmmer omkring naturarealer.

Nr. vilkår	Vilkår
89	~~Der må kun udbringes husdyrgødning på de ansøgte 325,92 ha ejet og forpagtet udbringningsareal jf. bilag 4, 4a og 4b.~~
89a	Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer, der er angivet i ansøgningen med skema nummer 53 179 af 19.05.2014 version 6 (381,3 ha ejet/forpagtet areal), jf. bilag 1 (udbringningsarealer). Ændringer af udbringningsarealet skal forhånds anmeldes til Odder Kommune efter reglerne i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse.
90	~~På ansøgte ejede og forpagtede udbringningsarealer må der indtil en øvre grænse på 395 DE udbringes gylle med et indhold på 42.440 kg N/år og 10.051 kg P/år, hvorefter gyllen skal separeres i fiber og væskefraktion og udbringes med højst 52.825 kg N/år og 7.335 kg P/år. På tilsynsmyndighedens forlangende skal der forelægges dokumentation for tilførte mængder og for overholdelse af vilkåret. Overstiger det maksimale antal DE træder vilkår 41 til 48 og 93 om separation af gylle i kraft.~~
90a	På bedriftens ejede og forpagtede arealer, i alt 381,3 ha, må der udbringes husdyrgødning med højst 61.376,2 kg N/år og 12.163 kg P/år. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber. Der må ikke tilføres virksomhedens arealer anden organisk gødning som f.eks. slam eller affald.
91	~~Der skal anvendes et grundvandssædskifte (svarende til G10) på de udbringningsarealer der er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland. Vilket omfatter følgende arealer angivet med marknr. 058-0, 015-2, 015-1, 033-0, 020-0, 020-1, 031-0 og 004-1. Sædskiftet må ikke indeholde bælgplanter. Miljøgræs må ikke etableres som udlæg af græs om foråret i vintersæd og udlæg efter høst af hovedafgrøden. Der må ikke anvendes gødning eller græssende dyr på arealer med miljøgræs fra høst og frem til 1. februar det efterfølgende år.~~
91a	Der skal anvendes et grundvandssædskifte svarende til G6 eller tilsvarende med samme eller lavere udvaskningsindeks, se bilag 7, på udbringningsarealerne med marknr. 110-1 og 111-0, der er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde i særlig drikkevandsinteresseområde. Der skal anvendes et grundvandssædskifte svarende til G6 eller tilsvarende med samme eller lavere udvaskningsindeks på udbringningsarealerne med marknr. 004-1, 015-1 og 015-2, der er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Der skal anvendes et grundvandssædskifte svarende til G5 eller tilsvarende med samme eller lavere udvaskningsindeks på udbringningsarealerne med marknr. 031-0 og 033-1, der er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Ovenstående grundvandssædskifter må ikke indeholde bælgplanter. Miljøgræs må

kun etableres som udlæg af græs i forbindelse med etablering af dækafgrøden, dvs. udlæg af græs om foråret i vintersæd accepteres ikke. Der må ikke anvendes gødning eller græssende dyr på arealer med miljøgræs fra høst og frem til 1. februar det efterfølgende år.

Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation for at vilkåret overholdes gennem gødningsregnskabet og markplaner.

- 92 På øvrige ejede og forpagtede udspretningsarealer skal der anvendes et sædskifte svarende til standardsædskifte S6 (svinesædskifte med minimum 10 % frø-efterafgrøder) med et udvaskningsindeks på 86 mg/l. Såfremt der ønskes et andet sædskifte skal udvaskningsindekset være lig med eller være bedre i forhold til det valgte S6.
- 93 ~~Der skal fraføres fiberfraktion med så meget fosfor, at der er fosforbalance på markdriften — dvs. fosforoverskuddet skal være 0 kg P/ha/år eller i minus / fosforunderskud. Fosforbalancen kan opgøres som en gennemsnit over enhver 5-års periode efter 2015.~~
- 94 Dokumentation for overholdelse af ovenstående vilkår i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, gødningsregnskaber, markplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) og analyser af fraktionernes indhold af N og P m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
- 95 ~~Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning af husdyrgødning.~~
- 96 ~~Der skal etableres en mindst 20 meter bræmme langs hele moseområdet med vandhuller på udspretningsareal nr. 050-0, jf. bilag 10, delområde 1 fortsat.~~
- 97 Indenfor en mindst 20 meters bræmme fra vandløb og søer skal al jordbearbejdning foregå på langs af vandløbet.
- 98 Det skal ved dyrkning og gødning af vandløbsnære udbringningsarealer sikres, at der ikke sker direkte afstrømning til vandløb. Der må f.eks. ikke etableres afvandringsrender fra arealerne til afledning af vand til vandløb.
Afsætning af husdyrgødning på aftalearealer **må først ske** når der foreligger en skriftlig overførelsesaftale for afsætningen og når den fornødne miljøgodkendelse fra Odder Kommune foreligger.

2.2 Revurdering og retsbeskyttelse

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Godkendelsesbekendtgørelsen, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Odder Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år hvis der sker ændringer og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40 stk. 2 under følgende forudsætninger:

- hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,

- hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- hvis der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Der gøres endvidere opmærksom på, at afgørelsen ikke fritager ansøger fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning.

2.3 Høring

Der er ikke foretaget nabohøring i sagen i henhold til husdyrbrugslovens § 56 stk. 2, idet det ansøgte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning for naboer og ikke vurderes at have væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

Tillæg til miljøgodkendelsen har været i 3 ugers høring hos ansøger, ansøgers konsulent og til de lodsejere, som Alrøvej 97 forpagter jord hos.

Høringsliste:

Ejer:	Frank Højgaard Andersen, svinestien@amstrupsvineavl.dk
Konsulent:	LMO, att. Børge Nielsen, bon@lmo.dk
Forpagtet areal:	John Kjær Ejendomme aps. Landevejen 39a, 8350 Hundslund
Forpagtet areal:	Jens Valdemark Krenchel, Landevejen 47, 8350 Hundslund
Forpagtet areal:	Claus Nørgaard Hansen og Karen Aagaard Sørensen, Trustrupvej 21, 8350 Hundslund
Forpagtet areal:	Gurli Nielsen, Glibingvej 3, 8350 Hundslund
Forpagtet areal:	Anna Sørensen, Trustrupvej 14, 8350 Hundslund
Forpagtet areal:	Jesper Themsén, Solhøjsvej 28, 8350 Hundslund
Forpagtet areal:	Knud Aagaard Christensen, Aalstrupvej 10, 8300 Odder
Forpagtet areal:	Per Højgaard Andersen, Alrøvej 124, 8300 Odder
Forpagtet areal:	Erling Lindhardt Nørskov Bendtzen, Aalstrupvej 59, 8300 Odder
Forpagtet areal:	Jørn Fogh, Amstrup Vestergade 19, 8300 Odder
Forpagtet areal:	Karen Marie Olesen, Alrøvej 99, 8300 Odder
Forpagtet areal:	Kim Lundgaard Jensen, Alrøvej 100, 8300 Odder
Forpagtet areal:	Jeanette Jensen, Oldrupvej 28, 8350 Hundslund

Der er i høringsperioden indkommet en bemærkning vedr. et forkert stavet navn i høringslisten. Denne bemærkning er taget til efterretning. Der er i øvrigt ikke kommet bemærkninger til miljøgodkendelsen.

2.4 Offentliggørelse og klagevejledning

Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Odder Avis og på www.odder.dk onsdag d. 3. december 2014, og godkendelsen kan påklages inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, til Natur- og Miljøklagenævnet. Idet Odder Kommune holder lukket mellem jul og nytår, vil der kunne klages over afgørelsen frem til først kommende hverdag, dvs. mandag d. 5. januar 2015.

Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87.

Klagen skal være modtaget af Odder Kommune senest ved kontortids ophør den 5. januar 2015.

Klage over afgørelsen skal sendes skriftligt til Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder eller miljoe@odder.dk. Odder Kommune, Miljø sender derefter klagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og de bemærkninger, klagen giver anledning til.

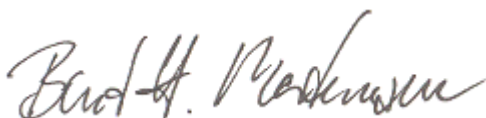
Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked, hvis der er modtaget klager.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr..

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes i henhold til husdyrbrugslovens § 81, stk. 1. Der står mere om klageadgangen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside; www.nmkn.dk.

Søgsmål kan, inden 6 måneder fra meddelelsesdatoen, anlægges for domstolene i henhold til § 90 i husdyrbrugsloven.

Med venlig hilsen

Bent H. Mortensen
Miljø
Afdelingsleder

Stine Wraae Bach
Biolog

Kopi af denne afgørelse er sendt til:

Frank Højgaard, svinestien@amstrupsvineavl.dk

LMO, att. Børge Nielsen, bon@lmo.dk

John Kjær Ejendomme aps. Landevejen 39a, 8350 Hundslund

Jens Valdemark Krenchel, Landevejen 47, 8350 Hundslund

Claus Nørgaard Hansen og Karen Aagaard Sørensen, Trustrupvej 21, 8350 Hundslund

Gurli Nielsen, Glibingvej 3, 8350 Hundslund

Anna Sørensen, Trustrupvej 14, 8350 Hundslund

Jesper Themsen, Solhøjsvej 28, 8350 Hundslund

Knud Aagaard Christensen, Aalstrupvej 10, 8300 Odder

Per Højgaard Andersen, Alrøvej 124, 8300 Odder

Erling Lindhardt Nørskov Bendtzen, Aalstrupvej 59, 8300 Odder

Jørn Fogh, Amstrup Vestergade 19, 8300 Odder

Karen Marie Olesen, Alrøvej 99, 8300 Odder

Kim Lundgaard Jensen, Alrøvej 100, 8300 Odder

Jeanette Jensen, Oldrupvej 28, 8350 Hundslund

Friluftsrådet, aarhus@friluftsradet.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnodder-sager@dn.dk

Det økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Sundhedsstyrelsen Embedslægeinstitutionen, midt@sst.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

3 Beskrivelse af projektet

LMO har på ansøgers vegne indsendt ansøgning (skemaid. 53 179) om tillæg til meddelt miljøgodkendelse af 20. oktober 2010 efter husdyrbrugslovens § 12, stk. 3 for ejendommen Alrøvej 97.

Bedriften Alrøvej 97 omfatter arealer under ejendommen Alrøvej 97, ejendommen Trustrupvej 34 samt et endnu ikke opført staldanlæg på Oddervej 37. Den fælles markdrift for de tre ejendomme administreres samlet under ejendommen Alrøvej 97.

I ansøgningen søges der om at bringe husdyrgødning med et indhold på maksimalt 61.376,2 kg N/år og 12.163 kg P/år. Ansøger driver i dag en svineproduktion på Alrøvej 97 og Trustrupvej 34. Husdyrgødningen fra disse produktioner udbringes i den nuværende situation som rågylle. Ansøger ønsker på sigt, at etablere en ny svineproduktion på adressen Oddervej 37. Når anlægget på Oddervej 37 er etableret, skal alt gyllen separeres, og en del af denne separerede gylle afsættes til gylleaftagere.

Ansøgningen indsendes, da der er sket en række ændringer i de udbringningsarealer, som drives under ejendommen Alrøvej 97. Der er indgået aftale om en række nye aftalearealer og et aftaleareal har skiftet status til forpagtet areal.

Miljøstyrelsen har ved vejledende notat af d. 24. juni 2010 har opstillet en række kriterier som skal anvendes ved vurdering af, om det ansøgte har en væsentlig udvaskning af nitrat til overfladevande. Den oprindelige miljøgodkendelse anvender ikke disse afskæringskriterier. Derfor vælges det at vurdere alle udbringningsarealer samlet i nærværende tillægsgodkendelse.

Odder Kommune vurderer, at ansøgningen kan imødekommes med et tillæg til gældende miljøgodkendelse, samt at sagen er tilstrækkeligt belyst til at kunne behandles.

Nedenstående afsnit 'Husdyrbrugets udbringningsarealer' afløser den oprindelige miljøgodkendelsens afsnit omhandlende Husdyrbrugets udbringningsarealer.

3.1 Husdyrbrugets udbringningsarealer

3.1.1. Harmoni- og arealkrav

Husdyrbruget råder ifølge ansøgningsmaterialet over 381,33 ha og anvender i gennemsnit et husdyrtryk på 1,35 DE/ha. Idet udbringningsarealerne ligger i oplande til vandområderne Horsens Fjord og Endelave og Kystvandet fra Norsminde Fjord, som er sårbare overfor kvælstof og fosfor, er der indført skærpede krav til dyretrykket i disse to vandområders oplande. Dyretrykket skal således reduceres til 71 % af harmonikravet, hvilket svarer til en udvaskning af kvælstof på 51,9 kg N/ha. I det ansøgte projekt udbringes der husdyrgødning med en kvælstofindhold på 50,2 kg N/ha.

Når ejendommen på Oddervej 37 er blevet realiseret, vil der ske et skifte fra den nuværende situation, hvor der udbringes rågylle på udbringningsarealerne, til en situation hvor gyllen separeres. Udbringningsarealerne vil herefter modtage separeret gylle med et maksimalt indhold af kvælstof på 61.376 kg N. Den resterende separerede gylle afsættes til aftalearealer.

Bedriften under samme cvr-nr. driver i alt 381,3 ha udbringningsarealer, herunder er der indgået en række forpagtningsaftaler på i alt 217,1 ha. Forpagtningerne er pt. fordelt på 13 ejere, se tabel 1:

Tabel 1: Oversigt over forpagtede arealer og ejere af disse.

Forpagtet areal	John Kjær Ejendomme aps.	Landevejen 39a, 8350 Hundslund	3o, 3n, 5c, Hundslund By, Hundslund
Forpagtet areal	Jens Valdemark Krenchel	Landevejen 47, 8350 Hundslund	1f, Hundslund By, Hundslund
Forpagtet areal	Claus Nørgaard Hansen Karen Aagaard Sørensen	Trustrupvej 21, 8350 Hundslund	8a, 8d, Trustrup By, Hundslund
Forpagtet areal	Gurli Nielsen	Glibingvej 3	9a, 9d, Trustrup By, Hundslund
Forpagtet areal	Anna Sørensen	Trustrupvej 14, 8350 Hundslund	3y, Torup By, Hundslund 7a, Trustrup By, Hundslund
Forpagtet areal	Jesper Themsen	Solhøjvej 28, 8350 Hundslund	2b, 2h, 7d, Torup By, Hundslund
Forpagtet areal	Knud Aagaard Christensen	Aalstrupvej 10, 8300 Odder	12b, 6a, 6d, Ålstrup By, Falling
Forpagtet areal	Per Højgaard Andersen	Alrøvej 124, 8300 Odder	22a, 25c, Amstrup By, Falling
Forpagtet areal	Erling Lindhardt Nørskov Bendtzen	Aalstrupvej 59, 8300 Odder	9d, Amstrup By, Falling
Forpagtet areal	Jørn Fogh	Amstrup Vestergade 19, 8300 Odder	18a, Amstrup By, Falling
Forpagtet areal	Karen Marie Olesen	Alrøvej 99, 8300 Odder	17d, Amstrup By, Falling
Forpagtet areal	Kim Lundgaard Jensen	Alrøvej 100, 8300 Odder	23d, Amstrup By, Falling
Forpagtet areal	Jeanette Jensen	Oldrupvej 28, 8350 Oldrup	1c, Hundslund By, Hundslund

I den oprindelige § 12 godkendelse blev der udarbejdet § 16 godkendelser for følgende 4 aftagerejendomme; Svinballevej 25a, Trustrupvej 1, Pederstrupvej 39, Pederstrupvej 56. Disse 4 § 16 godkendte ejendomme indgår stadig som gylleaftagere. Udover disse 4 udarbejdes § 16 godkendelse til adressen Alrøvej 60 på i alt 14,9 ha. Det potentielle aftaleareal bliver hermed i alt 294,2 ha.

3.2 Kg N og P tilført udspretningsarealet

Der er i godkendelsens vilkår stillet krav om, at der maksimalt må udbringes 61.376,2 kg N pr år og 12.163 kg p pr år på de angivne udbringningsarealer.

Eventuel brug af slam eller andre affaldsstoffer skal anmeldes til kommunen, indgå i gødningsregnskabet i stedet for husdyrgødning og i øvrigt følge reglerne i den til enhver tid gældende Slambekendtgørelse (nr. 1650 af 13.12.2006).

3.3 Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

3.3.1. Natura 2000 områder - Horsens Fjord og Kysing Fjord

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Horsens Fjord, der er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (EF-habitatområde nr. 52; Horsens Fjord, havet øst for og Endelave). Samme område er også udpeget som Ramsarområde nr. 13 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 36). Se figur 1.

Natura 2000 området Horsens Fjord er udpeget for at beskytte en lang række arter og naturtyper og indeholder enestående naturværdier med mange sjældne arter og naturtyper. I og ved Horsens Fjord lever og yngler en række kyst- og havlevende fugle, samt spættet sæl, som alle er på udpegningsgrundlaget for Horsens Fjord. Se bilag 2 for samtlige habitatnaturtyper og arter, som er på Natura 2000 område Horsens Fjords udpegningsgrundlag.

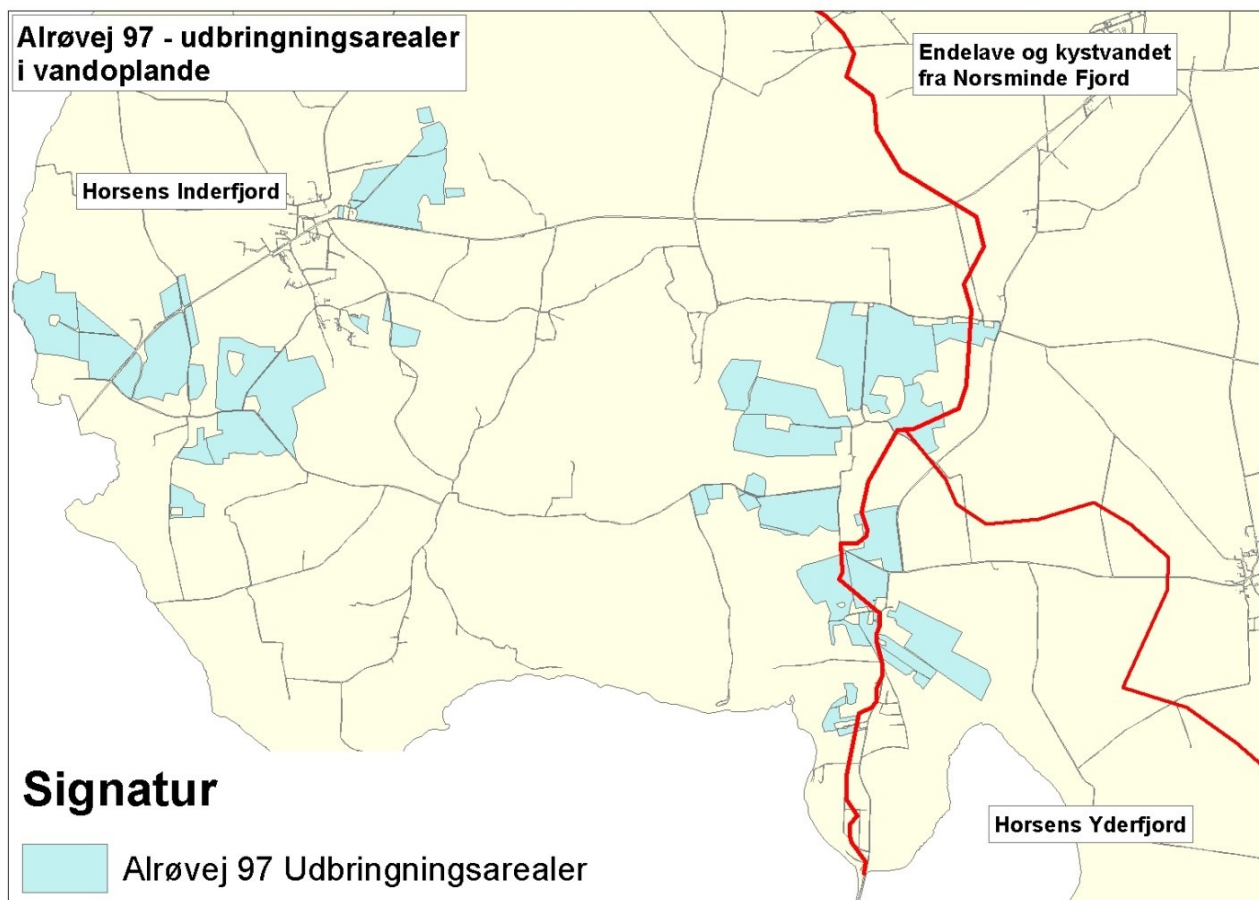
Ifølge udkast til vandplan for Hovedvandopland Horsens Fjord er miljømålslovens miljømål "god tilstand" ikke opfyldt i området. Det er ifølge vandplanen nødvendigt at reducere påvirkningen med især kvælstof, men også fosfor.

Figur 1: Horsens Fjord. Habitatområde 52 markeret med grøn skravering.

3.3.2. Afvanding til vandoplande

I udkast til vandplan for Horsens Fjord er oplandet til Horsens Fjord udlagt i 3 topografiske delvandoplande. Disse delvandoplande afvander alle til Natura 2000 området Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. I det ansøgte projekt ligger der udbringningsarealer i alle 3 delvandoplande. Udbringningsarealernes placering i de 3 delvandoplande fremgår af figur 2.

Figur 2: Udbringningsarealernes placering i delvandoplandene.

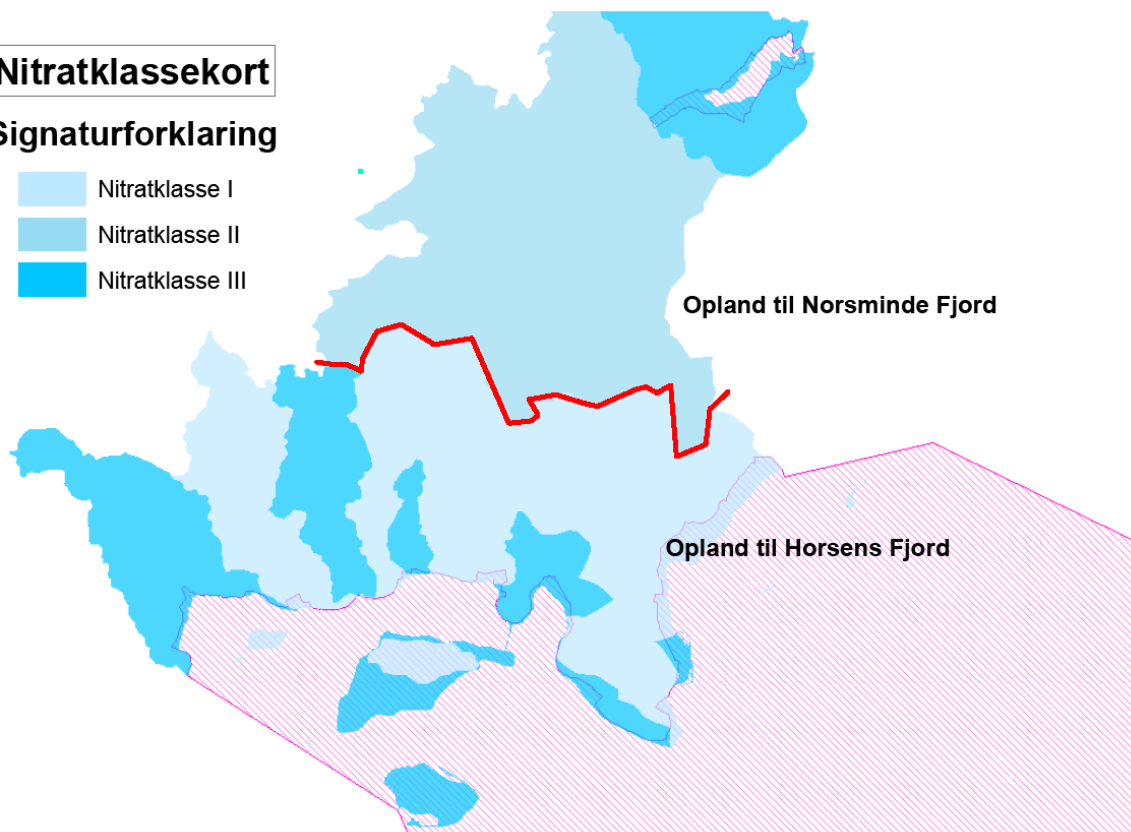
3.3.3. Nitratklassekortet

For at beskytte kvælstoffølsomme habitatnaturtyper i den marine del af Natura 2000 områderne mod for meget kvælstof er der udlagt nitratklasser i Natura 2000 områdernes vandoplande. Der er derfor også udlagt nitratklasser i oplandet til Horsens Fjord og Norsminde Fjord, se figur 3.

Nitratklassekort

Signaturforklaring

- Nitratklasse I
- Nitratklasse II
- Nitratklasse III

Figur 3: Nitratklasser i Odsherred Kommune

Nitratklasserne mindsker kvælstofbelastningen i forskellig grad alt efter recipientens sårbarhed og reduktionspotentialet af kvælstoffet fra udbringningsarealet og ud til recipienten. Se tabel 2.

Tabel 2: Reduktionen i kvælstof i de forskellige nitratklasser

Reduktionspotentiale i % fra rodzonen til vandområdet	Meget kvælstof sårbare habitatområder	Mindre kvælstof sårbare habitatområder	Øvrige områder
0-50	Nitratklasse 3 50 % af generelle regler	Nitratklasse 1 85 % af generelle regler	Generelle regler
51-75	Nitratklasse 2 65 % af generelle regler	Generelle regler	Generelle regler
76-100	Generelle regler	Generelle regler	Generelle regler

3.4 Udvaskning fra projektet i forhold til det generelle beskyttelsesniveau

3.4.1. Nitrat til overfladevand

Husdyrbrugets fordeling af arealer i nitratklasser fremgår af tabel 3. Fordelingen medfører, at husdyrtrykket maksimalt må være 0,71 DE/ha, svarende til en udvaskning på 51,9 kg N/ha.

Tabel 3: Husdyrbrugets udspretningsarealer fordeling i nitratklasser:

Navn	Ha	N-kl. 0	N-kl. 1	N-kl.2	N-kl.3	Grundvand
Total	381,33	0 ha	229,5 ha	0,0ha	151,8 ha	14,2 ha

Ansøger udbringer reelt 1,35 DE/ha. I ansøgningen er der beregnet på den situation, hvor ansøger udbringer forarbejdet husdyrgødning ud. Med anvendelse af forarbejdet husdyrgødning viser beregninger i Farm-N, at den gennemsnitlige udvaskning af kvælstof fra ejede og forpagtede arealer reduceres til 50,2 kg N/ha i ansøgt drift, og det krævede beskyttelsesniveau er derfor opfyldt. For at sikre, at ansøger ikke overstiger en udvaskning på 50,2 kg N/ha, stilles der vilkår til mængden af kvælstof, der må bringes ud på udbringningsarealerne.

3.4.2. Nitrat til grundvand

34,4 ha af bedriftens udbringningsarealer (ejet og forpagtet) ligger i områder, der er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). 2 af udbringningsarealerne ligger samtidig i særlig drikkevandsområde, hvor der er foretaget en kortlægning af området, men ikke udarbejdet en indsatsplan. Der er på marker med grundvandsinteresser stillet vilkår om, at der på disse marker skal anvendes et grundvandssædskifte.

Mark 110-1 og 111-0 ligger i NFI, hvor Naturstyrelsen har foretaget en kortlægning – Hovedgård kortlægning. I redegørelsen fra Naturstyrelsen er NFI-området desuden udpeget som indsatsområde med hensyn til nitrat, hvor magasinet har stor sårbarhed. Mark 111-0 ligger desuden delvist inden for Alrø Vandværks indvindingsopland.

Det vurderes på den baggrund, at der skal stilles vilkår om, at der på udbringningsarealerne, marknr. 110-1 og 111-0, skal anvendes et grundvandssædskifte, således, at nitratudvaskningen svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug med et standard planteavlssædskifte. Der kan dog stilles vilkår om en maksimal udvaskning svarende til nitratklasse 3, såfremt dette er på et lavere udvaskningsniveau jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

Af beregning foretaget i husdyrgodkendelse.dk – ansøgning nr. 53.179, version 6 er der anvendt G6 sædskifte, således at nitratudvaskningen ligger under udvaskning fra planteavlbrug i ansøgt drift. Kravet til nitratudvaskning er derfor opfyldt.

Mark 004-1, 015-1, 015-2, 20-0 (sydlig mark), 031-0, 33-0 og 33-1 ligger i NFI, hvor Naturstyrelsen endnu ikke har foretaget en kortlægning. Markerne ligger delvist inden for Amstrup Ege Vandværks indvindingsopland.

Det betyder, at der stilles vilkår om at der ikke må ske en merbelastning, dvs større udvaskning af nitrat fra rodzonen, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat per liter i eftersituationen. Overstiger udvaskningen fra rodzonen ikke 50 mg nitrat per liter i efter-

situationen, kan der ske merbelastning i forhold til den eksisterende godkendelse eller tilladelse, men kun op til et niveau på 50 mg nitrat per liter.

Af beregning foretaget i husdyrgodkendelse.dk – ansøgning nr. 53.179, version 6, er der for marknr. 004-1, 015-1 og 015-2 anvendt G6 sædskifte, således at der ikke sker en merbelastning. Kravet til nitratudvaskning er derfor opfyldt.

Af beregning foretaget i husdyrgodkendelse.dk – ansøgning nr. 53.179, version 6, er der for marknr. 031-0 og 031-1 anvendt G5 sædskifte, således at der ikke sker en merbelastning. Kravet til nitratudvaskning er derfor opfyldt. Der stilles ikke vilkår om et G5 sædskifte på mark 33-0 og 20-0 (sydlig mark 20-0), da det kun er en begrænset del af disse marker, som indgår i kortlægningen.

3.4.3. Fosfor

Næsten alle udbringningsarealer afvander til Natura 2000 området Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. Udbringningsarealer er ifølge ansøgningen beliggende på JB3, JB4, JB6 og JB11 jorde.

Idet Horsens Fjord, havet øst for og Endelave er et Natura 2000 område som er overbelastet med fosfor skal alle drænedele/lerjordsarealer med fosfortal mellem 4-6 og over 6 skal anbringes i fosforklasse 1 eller 3 og alle drænedele/grøftedelavbundsarealer, også på sandjord, anbringes i fosforklasse 2 jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Husdyrbrugets udbringningsarealers fordeling i fosforklasser ses i tabel 4:

Tabel 4: Udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser.

Navn	Ha	P-kl. 0	P-kl. 1	P-kl.2	P-kl.3
Total	381,33	254,1ha	108 ha	12,2ha	7 ha

Ud fra denne fordeling beregner ansøgningen, at der maksimalt må være et fosforoverskud på 13,1 kg P/ha/år.

Der er i godkendelsen stillet vilkår om, at der maksimalt må udbringes 12.163 kg P på bedriftens udbringningsarealer.

3.5 Udvasning i forhold til Natura 2000 områder

Før der træffes afgørelse om godkendelse efter Husdyrbrugslovens § 16 skal der efter Habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1, jf. § 8 stk. 6, foretages en vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan skade det internationale naturbeskyttelsesområde væsentligt.

I bekræftende fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering.

Kommunen kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte sig for at stille vilkår der rækker udover det beskyttelsesniveau, der fremgår af bilag 3 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

3.5.1. Nitrat

Udvaskningen af kvælstof fra landbrugsarealer varierer, da udvaskningen er påvirket af mange variable forhold, blandt andet nedbørsmængde, jordbundsforhold, dyretryk og management. Miljøstyrelsen har til vurdering af kvælstofudvaskningen udarbejdet et vejledende notat af 24. juni 2010, hvori der opstilles en række kriterier til vurdering af, hvad der kan betragtes som en væsentlig udvaskning af kvælstof til habitatoplande. Notatet er suppleret med en vejledning af 28. februar 2011 med tilhørende kortdata.

Ifølge vejledningen kan husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning finde anvendelse, hvis 2 væsentlige kriterier er opfyldt, herunder:

Påvirkninger fra projektet i kumulation med andre planer og projekter:

a. Husdyrtrykket i oplandet må ikke være stigende i perioden fra 1. januar 2007.

i. en forøgelse fra andre kilder til nitratudvaskning skal medregnes i beregningen af dyretrykket i oplandet.

ii. tiltag til reduktion af nitratudvaskningen kan ikke modregnes i beregningen af dyretrykket i oplandet

Påvirkning fra projektet i sig selv.

b. Nitratudvaskningen fra husdyrbrugets arealer i et opland maksimalt udgør 5 % af den samlede udvaskning i oplandet, dog 1 % ved særlige eutrofierede lukkede oplande.

3.5.2. Fosfor

Ligesom med kvælstof er fosformobiliteten meget afhængig af nedbørsmængde, jordbundsforhold, dyretryk og management. Tabsniveauet fra jordbunden ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha, jf. seneste DMU rapporter. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt (Kronvang et al 2005). Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Et fosforoverskud formodes at medføre en øget fosformætning af overjorden (0-25 cm) og dermed en øget udvaskning. Dette antages dog, at blive opvejet af, at der fra 25 cm dybde ned til rodzonen (typisk i 1 meters dybde) også kan ophobes fosfor, og at udvaskning fra de øverste 25 cm i høj grad bliver bundet på vej ned til rodzonen.

Miljøstyrelsen har i deres vejledning antaget, ligesom det er tilfældet for nitrat, at påvirkninger af fosfor under henholdsvis 1 og 5 % af den samlede fosforudvaskning til oplandet ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder og dermed ikke kan betragtes som væsentlige. I senere afsnit om fosfor er der foretaget en vurdering af relevante oplande i forhold til miljøstyrelsens vejledning.

En anden væsentlig parameter for fosforudvaskning er overfladeafstrømning til søer og vandløb, hvor specielt arealet hældning spiller en rolle. Arealerne i denne ansøgning har ingen hældning, der kan have betydning for fosfortabet.

3.6 Nitrat: Påvirkninger fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Miljøstyrelsen har opgjort dyretrykket i de enkelte oplande og det fremgår af vejledningen hvorledes beregningen af husdyrbrugets udvaskning i forhold til oplandet skal beregnes. I de tilfælde, hvor den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde er faldene eller ikke har været stigende, vil det ansøgte ikke i kumulation med andre projekter og planer have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

I Horsens Inderfjord, Norsminde Fjord og Horsens Yderfjord er der ligeledes set på udviklingen i dyretrykket fra 2007-2012. På hvert vandopland er der ud fra udviklingen i dyretrykket beregnet en lineær regression over de 6 årgange 2007-2012. Udviklingen i dyretrykket og beregningerne fremgår af tabel 5.

Tabel 5: Udviklingen i dyretryk samt beregnet lineær regression og % fald i dyretryk

Kyst vandopland	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Lineær reg.	r ²	Fald %
Horsens Inderfjord	35 050	33 123	31 798	30 559	31 315	29.259	$y = -1017,7x + *2E+6$	0,88	16,5 %
Endelave og Kystvandet fra Norsminde Fjord	10.787	10.787	10.302	10.221	10.120	9399	$Y = -197,49x + 407.187$	0,93	9,1 %
Horsens Yderfjord	2199	1933	1843	1664	1685	1670	$Y = -98,229x + 199.227$	0,79	23,6 %

For alle tre vandområder er der sket et fald i udviklingen af dyretryk på henholdsvis 16,5 %, 9,1 % og 23,6 %.

Der er under 10.000 DE i oplandet til Endelave og Kystvandet fra Norsminde Fjord og Horsens Yderfjord, og der skal derfor ifølge miljøstyrelsens vejledning suppleres med lokal viden om udviklingen i dyrehold.

Odder Kommune har ikke kendskab til, at der i oplandet til Endelave og Kystvandet fra Norsminde Fjord og Horsens Yderfjord er ændringer i dyreholdet.

Samlet vurderer Odder Kommune, at det ansøgte projekt i kumulation med andre projekter og planer ikke vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

3.7 Nitrat: Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Odder Kommune har beregnet udvaskningen af kvælstof til de tre delvandoplande som udbringningsarealerne afvander til i henhold til vejledningen fra Miljøstyrelsen. Se Bilag 3.

. Udvasningen af kvælstof er i det ansøgte projekt 50,3 kg N/ha. Hvis husdyrbruget var drevet som et planteavlbrug, ville udvasningen ifølge husdyrgodkendelse.dk være 45,1 kg N/ha. Dermed er der tale om et merbidrag fra husdyrbruget på 5,2 kg N/ha.

Arealernes fordeling i de forskellige vandoplande ses af nedenstående tabel 6:

Tabel 6: Udbringningsarealernes fordeling i vandoplandene

Vandopland	Areal (ha)
Horsens Inderfjord	324,6
Horsens Yderfjord	50,4
Endelave og kystvandet fra Norsminde Fjord	6,3

Odder Kommune har beregnet udvaskningen af kvælstof til de 3 delvandoplande som udbringningsarealerne afvander til i henhold til vejledningen fra Miljøstyrelsen. Beregningerne fremgår af bilag 3. Det fremgår af beregningerne, at det ansøgte husdyrbrug vil bidrage med mindre end 1 % af den samlede udvaskning til alle 3 delvandoplande.

I henhold til, at miljøstyrelsens afskæringskriterier er på 1 % for lukkede vandområder og 5 % for åbne vandområder, vurderer Odder Kommune, at det ansøgte ikke i sig selv har en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000 områder.

I henhold til ovenstående vurderer Odder Kommune at projektets virkemidler er tilstrækkelige til at opfylde habitatbekendtgørelsens krav om ikke at indebære forringelser eller medføre skade eller forstyrrelser for området udpegning.

Det fremgår af beregningerne i bilag 3, at det ansøgte husdyrbrug vil bidrage med mindre end 1 % af den samlede udvaskning til vandoplandene Endelave og kystvandet fra Norsminde, Horsens Yderfjord og Horsens Inderfjord. I henhold til miljøstyrelsens afskæringskriterier på 1 og 5 %, vurderer Odder Kommune, at det ansøgte ikke i sig selv har en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000 område.

3.8 Samlet vurdering i forhold til udvaskning af nitrat til sårbare Natura 2000 vandområder

Idet udvaskningsbidraget i alle tre delvandoplande er mindre end 1 % vurderes det samlet, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til det ansøgte vedrørende nitratudvaskning.

I henhold til ovenstående vurderer Odder Kommune at projektets virkemidler er tilstrækkelige til at opfylde habitatbekendtgørelsens krav om ikke at indebære forringelser eller medføre skade eller forstyrrelser for Natura 2000 områdenes udpegningsgrundlag.

3.9 Fosfor til overfladevand

I lighed med udvaskningen af kvælstof, skal der tages konkret stilling til risikoen for og effekten af tilførsel af fosfor til habitatområder, som er fosforfølsomme. Natura 2000 området Horsens Fjord, havet øst for og Endelave ligger i et fosforfølsomt vandområde.

Ifølge miljøstyrelsens digitale vejledning om godkendelse af husdyrbrug, kan det antages, at hvis en påvirkning af et vandområde med fosfor, er mindre end henholdsvis 5 % i åbne vandområder og 1 % i lukkede vandområder af den samlede fosforbelastning, kan kommunen uden rimelig tvivl fastslås, at projektet ikke har skadelige virkninger på Natura 2000 området. Det kan ikke kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet der reelt vil tilføres en recipient. Derfor skal vurderingen af, om der er grundlag for en skærpelse af beskyttelsesniveauet baseres på en vurdering af 'Worst case' situationen. Den anvendte metode fremgår af miljøstyrelsens digitale vejledning.

Ifølge miljøstyrelsens vejledning, er det i habitatvurderingen kun den fosforbelastning som projektet bidrager med i retsbeskyttelsesområdet, som skal indgå i vurderingen.

Det fremgår af beregningerne i Bilag 4, at det ansøgte husdyrbrug vil bidrage med mindre end 1 ‰ af den samlede udvaskning til delvandoplandene Endelave og kyststrækningen fra Norsminde Fjord, Horsens Yderfjord og Horsens Inderfjord. I henhold til miljøstyrelsens afskæringskriterie på 1 %, vurderer Odder Kommune, at det ansøgte ikke i sig selv har en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000 område; Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. Derfor vurderes det samlet, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til det ansøgte vedrørende fosforudvaskning.

I henhold til ovenstående vurderer Odder Kommune at projektets virkemidler er tilstrækkelige til at opfylde habitatbekendtgørelsens krav om ikke at indebære forringelser eller medføre skade eller forstyrrelser for områdets udpegning.

3.10 Bilag IV arter

I henhold til Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter.

Der er særligt fokus på disse, se nedenstående uddrag fra bekendtgørelsen:

§ 7. Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 8, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

§ 11. Ved administration af de i §§ 8 - 9 nævnte bestemmelser kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan:

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Kommunen skal vurdere, om belastningen fra projektet med ammoniak, nitrat og fosfor vil skade yngle- og rasteområder for de udpegede arter.

3.11.1. Vurdering af den ansøgte drifts påvirkning af bilag IV-arter

Flere dyrearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have yngle- og rasteområde på eller omkring den ansøgte drifts udbringningsarealer. Der er ikke foretaget en konkret eftersøgning af bilag IV-arter i området i forbindelse med Odder Kommunes vurdering af den ansøgte drift. Forekomsten af arterne er vurderet ud fra Faglig Rapport fra DCE nr 50, 2013; Overvågning af arter 2004-2011, Dansk Pattedyrs Atlas samt suppleret med konkrete registreringer af bilag IV-arter i kommunen.

3.11.2. Odder

Der er ingen sikre registreringer af pattedyret odder i Odder Kommune. Arten er knyttet til vandløb og vådområder, men bevæger sig over relativ store afstande og også langt fra vand. Det kan ikke udelukkes, at der kan forekomme odder omkring bedriften eller udbringningsarealerne, da flere af disse ligger op til vandløb. Da den ansøgte drift ikke reducerer spred-

ningsmuligheder eller forringer raste- eller yngleområder, vurderes det, at en eventuel bestand af odder vil være upåvirket af projektet. Den ansøgte drift vurderes derfor ikke at påvirke yngle- og rasteområder for odder.

3.11.3. Markfirben

Der er ikke gjort konkrete fund af markfirben, men da dens udbredelse er dårligt kortlagt, er det muligt, at den forekommer på egnen. Den ansøgte drift vurderes ikke at ændre på tilstanden eller udstrækningen af vigtige naturlige yngle- og rastområder for markfirben.

3.11.4. Løvfør og stor vandsalamander

Løvfør er ikke fundet i den sydlige del af Odder Kommune. Stor vandsalamander er registreret i området omkring de sydøstlige af udbringningsarealerne. Andre padde tilknyttet det åbne land og som optræder på habitatdirektivets Bilag IV er ikke registreret i Odder Kommune. Strand- og grønbroget tudse forekommer i Odder Kommune, men begge paddearter er tilknyttet kystområdet.

Begge paddearter er dårligt kortlagt, derfor kan det ikke udelukkes, at de kan forekomme i vandhuller i eller omkring udbringningsarealerne. Den ansøgte drift vurderes at medføre uændrede livsbetingelser for de to paddearter, da en stor del af arealanvendelsen er uændret. Derfor vurderes det ansøgte ikke at ville påvirke de to paddearters yngle- eller rastesteder negativt.

3.11.5. Flagermus

Vandflagermus, sydflagermus, brunflagermus, langøret flagermus og dværgflagermus er ifølge Faglig Rapport fra DCE nr. 50, registreret i nabokommunerne til Odder Kommune. Der er ingen registreringer af flagermus indenfor eller i umiddelbar nærhed af staldanlægget og udbringningsarealerne. Det kan dog ikke udelukkes, at én eller flere arter af flagermus raster eller yngler i området.

Da projektet ikke berører eksisterende bygninger, skove, levende hegn m.v. hvor flagermus raster og yngler, vurderes disse ikke at blive berørt af projektet.

3.11.6. Planterarter

Der er ikke kendskab til forekomst af planterarter opført på habitatdirektivets bilag 4 liste indenfor det område, som berøres af projektet.

Det vurderes samlet, at projektet ikke vil skade de udpegede arter, og der stilles ikke vilkår i den henseende.

3.11 Udbringningsarealernes påvirkning på Natura 2000-områder

Markerne 010-0er beliggende i Natura 2000-område og grænser op til naturtypen strandeng. Naturtypen er på Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag.

Ved udbringning af gylle med slæbeslanger og ved afdrift af sprøjtemidler fra markdriften kan der være risiko for skader på strandeng. Odder Kommune vurderer, at strandengen er en naturtype, som fra naturlig side modtager en høj mængde næring fra oversvømmelsesuhændelser. Derfor vurderes det, at den fortsatte markdrift ikke vil have en betydning for hvorvidt området kan bibeholdes i gunstig bevaringsstatus.

3.12 Samlet vurdering i forhold til habitatbekendtgørelsen

Det er kommunens vurdering, at projektets tiltag er tilstrækkelige til at opfylde habitatbekendtgørelsens krav om ikke at indebære forringelser, eller medføre forstyrrelser for Natura 2000 område Horsens Fjords udpegningsgrundlag. Odder Kommune vurderer, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000 området i en sådan grad, at der skal foretages konsekvensvurderinger i henhold til habitatbekendtgørelsen.

Derudover er det kommunens vurdering, at der ikke vil ske en forringelse af leve og opholdssteder for de arter, som optræder på habitatdirektivets bilag IV.

3.13 Naturplaner

I naturplanen for Natura 2000 området Horsens Fjord er der listet en række habitatnaturtyper hvor nedfald af luftbårent ammoniak påvirker habitatnaturtyperne negativt. I det ansøgte projekt ligger de nærmeste habitatnaturtyper i Natura 2000 området Horsens Fjord op ad udbringningsarealerne. Det vurderes, at der ikke vil ske en negativ påvirkning af de habitatnaturtyper, som optræder på Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag i en negativ retning. Det ansøgte projekt strider derfor ikke mod naturplanens overordnede og konkrete målsætninger.

3.14 Udbringningsarealer – anden påvirkning af natur

3.15.1. Bræmmer langs vandløb og søer

Der ligger en række udbringningsarealer ned til naturlige eller højt målsatte vandløb eller søer, hvor Vandløbslovens § 69 fastsætter regler om 2 meter dyrkningsfrie bræmmer. Herudover skal der gøres opmærksom på randzonenlovens bestemmelser om 10 m dyrkningsfri randzone langs alle åbne vandløb og søer over 100 m².

Udbringningsarealernes placering i forhold til åbne vandløb fremgår af bilag 6.

3.15.2. Skrånende marker, spredningskorridorer

Der er et generelt krav i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 30 stk. 3 om ikke at udbringe flydende husdyrgødning indenfor 20 m fra kanten til vandløb og vandhuller, hvis strækningen skråner mere end 6°. Ingen af bedriftens ejede eller forpagtede udbringningsarealer har en hældning på mere end 6° ned mod vandløb eller vandhuller.

For at beskytte dyrelivet generelt i å-systemerne omkring udbringningsarealerne stilles der dog vilkår om køreretning på langs af vandløb, og at der ikke må laves render, som kan lede afstrømning til overfladevand. Bilag 6 viser, hvorpå ejendommen, der er vandløb.

Et par af udbringningsarealerne ligger i eller langs af en økologisk forbindelse udpeget i Kommuneplan 2013-2025. I den økologiske forbindelse skal ubrudte og uforstyrrede natursammenhænge bevares og om muligt forbedres. Da der ikke opføres bygninger, veje eller tekniske anlæg i forbindelse med projektet, som kan udgøre spærringer, vurderes den økologiske forbindelse ikke at blive påvirket.

3.15.3. Fredede områder

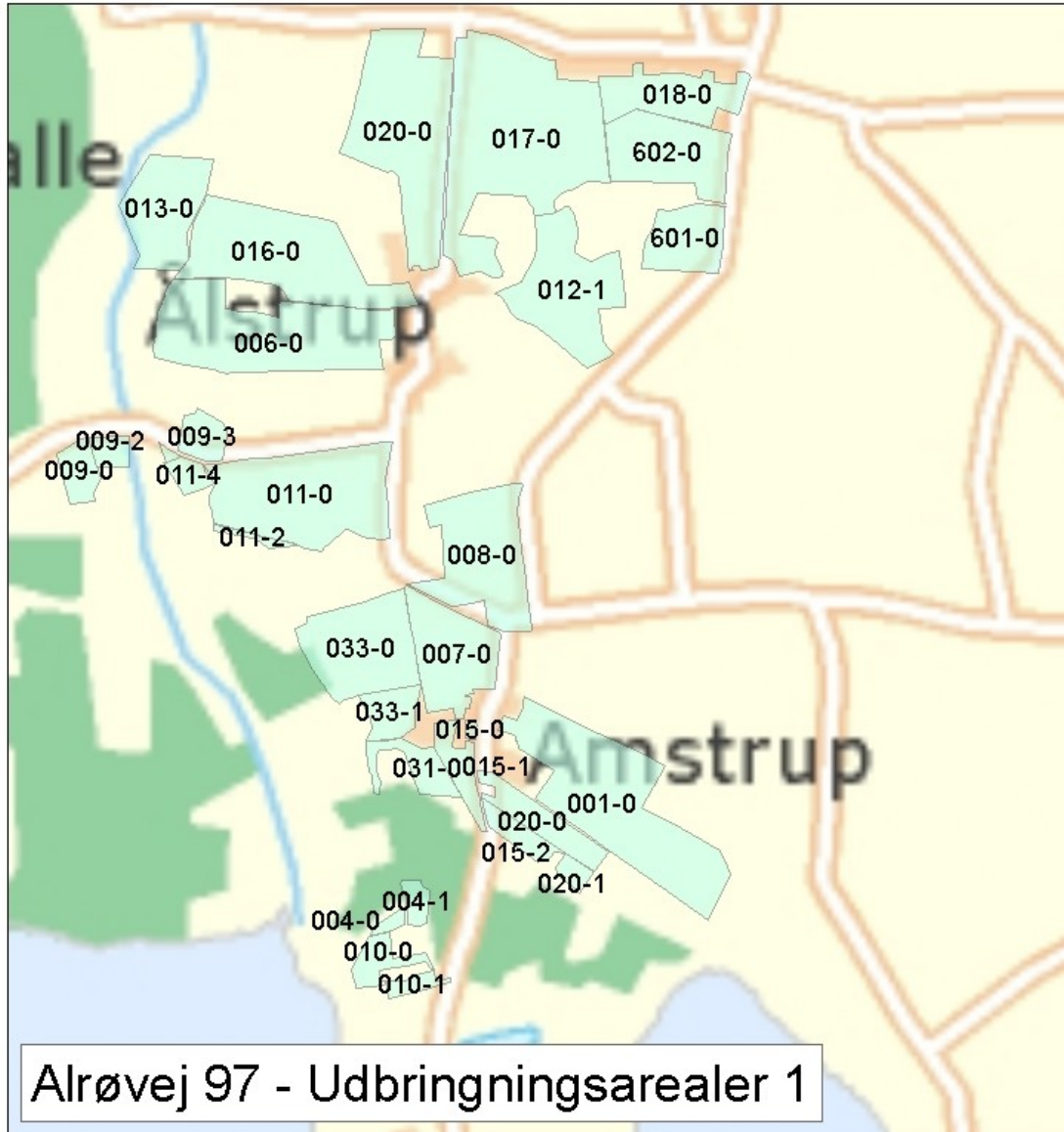
En del af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende indenfor den store landskabelige fredning; Sondrup-Åkjær fredningen. Det er en stor landskabelig fredning, som har til formål at bevare det bakkede landskab nord for Horsens Fjord. Det er i overensstemmelse med fredningsbestemmelserne at fortsætte normal dyrkning af landbrugsarealerne.

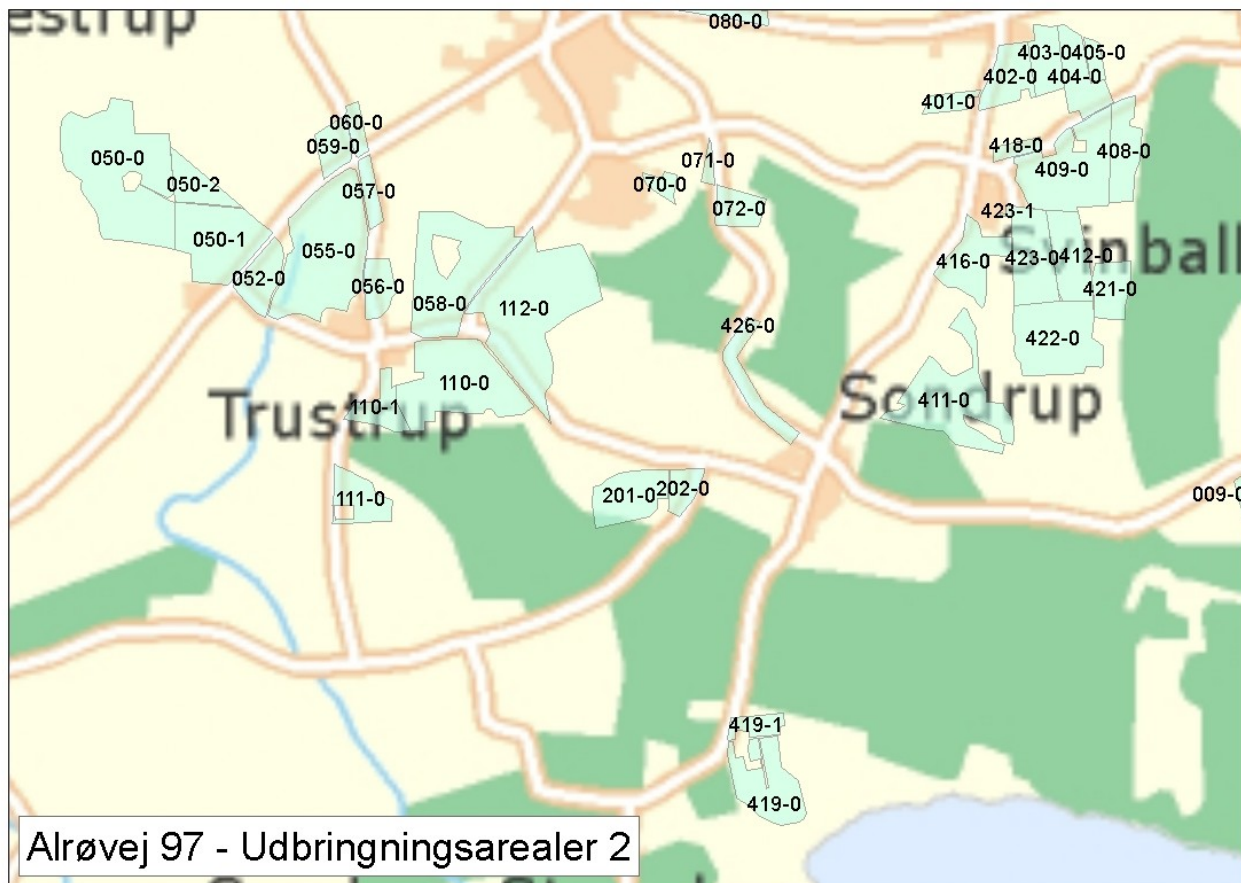
3.15.4. Fortidsminder og diger

Der ligger ikke fredede fortidsminder såsom gravhøje på udbringningsarealerne. Der er sten- og jorddiger langs med en række af markerne, som er beskyttede efter Museumslovens § 29 a (se Bilag 5). Digerne må ikke ændres eller fjernes uden tilladelse fra Odder Kommune.

4 Bilag

Bilag 1: Udbringningsarealer, ejede og forpagtede

Bilag 2: Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 56: Horsens Fjord, samt udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 36, Horsens Fjord.

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag

Naturtyper: Naturtypenr. Naturtype

1110	Sandbanke
1140	Vadeflade
1150	Lagune
1160	Bugt
1170	Rev
1220	Strandvold m. enårig veg.
1310	Enårig strandvegetation
1330	Strandeng
2130	Grå/grøn klit
3140	Kransnålalge-sø
3160	Brunvandet sø
4030	Tør hede
6210	Kalkoverdrev
6230	Surt overdrev
6410	Tidvis våd eng
7230	Rigkær
9120	Bøg på mor med krist-torn**
9130	Bøg på muld
9160	Ege-blandskov
9190	Stilkege-krat
910D	Skovbevokset tørvemose
91E0	Elle-askeskov

Arter: Arts nr. Art

1364	Gråsæl
1365	Spættet sæl

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 36:

Arts kode	Art
-	Skarv
A062	Bjergand
A063	Ederfugl
A066	Fløjlsand
A067	Hvinand
A070	Stor skalle-sluger
A132	Klyde
A140	Hjejle
A157	Lille kobbersneppe

A194	Havterne
A195	Dværgterne
A191	Splitterne

Bilag 3

Beregning af projektets påvirkning i forhold til den samlede udvaskning af kvælstof:

Endelave og kyststrækning til Norsminde Fjord (beregning foretaget i henhold til Miljøstyrelsens vejledning)	
Opland til delvandopland Endelave og kyststrækning til Norsminde Fjord, ha	79 380 ha
Dyrket areal i oplandet til Natura 2000 området, ha (75 % * 794 km ²)	59 535 ha
Reduktionspotentiale 0-50 % (jf. nitratklassekortlægningen)	Middel 25 %
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år*	62,5 kg N/ha/år
Udvaskning i deloplandet til Natura 2000-området, kg N/år (62,5 * 75 % * 59535 ha)	2791 t N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard) kg N/år (10 kg N/ha/år * 75 % * 19845 ha)	148 t N/år
Udvaskning i alt fra opland kg N/år (2791 t N/år+148 t N/år)	2940 t N/år
Det ansøgte	
Reduktion (som ovenfor), pct.	25 %
Udbringingsarealer i oplandet Endelave og kyststrækning fra Norsminde Fjord	6,3 ha
Udvaskning fra rodzonen, **	4,7 kg N/ha/år
Samlede påvirkning til vandoplandet (4,7 kg N/ha/år * 6,3 ha * 75 %)	22,2 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, promille. (22,2 kg N/år/2940 t N/år x 1000 ⁰ / ₁₀₀)	0,008 ⁰ / ₁₀₀

* Standardudvaskning er 78 kg/ha/år fra sandjord, 47 kg/ha/år fra lerjorde. Fordelingen mellem sand og lerjorde er ca. 50/50 i dette opland. Standardudvaskningen fra udyrkede arealer er sat til 10 kg N/ha/år.

** Udvaskning af hvad der svarer fra merbidraget fra et husdyrbrug mod et plantebrug er beregnet til 4,7 kg N/ha/år.

Horsens Inderfjord (beregning foretaget i henhold til Miljøstyrelsens vejledning)	
Opland til delvandopland Horsens Inderfjord, ha	49.100 ha
Dyrket areal i oplandet til Natura 2000 området, ha (75 % * 49.100 ha)	36.825 ha
Reduktionspotentiale 0-50 % (jf. nitratklassekortlægningen)	Middel 25 %
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år*	62,5 kg N/ha/år
Udvaskning i deloplandet til Natura 2000-området, kg N/år (62,5 * 75 % * 36.825 ha)	1726 t N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard) kg N/år (10 kg N/ha/år * 75 % * 12.275 ha)	92 t N/år
Udvaskning i alt fra opland kg N/år (2791 t N/år+148 t N/år)	1818 t N/år
Det ansøgte	
Reduktion (som ovenfor), pct.	25 %
Udbringingsarealer i oplandet Endelave og kyststrækning fra Norsminde Fjord	324,6 ha
Udvaskning fra rodzonen, kg N/ha/år	4,7 kg N/ha/år**
Samlede påvirkning til vandoplandet (4,7 kg N/år * 324,6 ha * 75 %)	1144,2 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, promille (1144,2 kg N/år / 1818 t N/år x 1000)	0,6 ⁰ / ₁₀₀

* Standardudvaskning er 78 kg/ha/år fra sandjord, 47 kg/ha/år fra lerjorde. Fordelingen mellem sand og lerjorde er ca. 50/50 i dette opland. Standardudvaskningen fra udyrkede arealer er sat til 10 kg N/ha/år.

** Udvaskning af hvad der svarer fra merbidraget fra et husdyrbrug mod et plantebrug er beregnet til 4,7 kg N/ha/år.

Horsens Yderfjord (beregning foretaget i henhold til Miljøstyrelsens vejledning)	
Opland til Horsens Yderfjord, ha	51.840 ha
Dyrket areal i oplandet til Natura 2000 området, ha (75 % * 51840 ha)	38.880 ha
Reduktionspotentiale 0-50 % (jf. nitratklassekortlægningen)	Middel 25 %
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år*	62,5 kg N/ha/år
Udvaskning i deloplandet til Natura 2000-området, kg N/år (62,5 kg N/ha/år * 75 % * 38880 ha)	1822,5 t N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard) kg N/år (10 kg N/ha/år * 75 % * 12 960 ha)	97,2 t N/år
Udvaskning i alt fra opland kg N/år (1822,5 t N/år + 97,2 t N/år)	1920 t N/år
Det ansøgte	
Reduktion (som ovenfor), pct.	25 %
Udbringningsarealer i oplandet Horsens Yderfjord	50,4 ha
Udvaskning fra rodzonen,	4,7 kg N/ha/år**
Samlede påvirkning til vandoplandet (4,7 kg N/ha/år * 50,4 ha * 75 %)	177,7 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, promille. (177,7 kg N/år / 1920 t N/år x 1000)	0,09 ‰

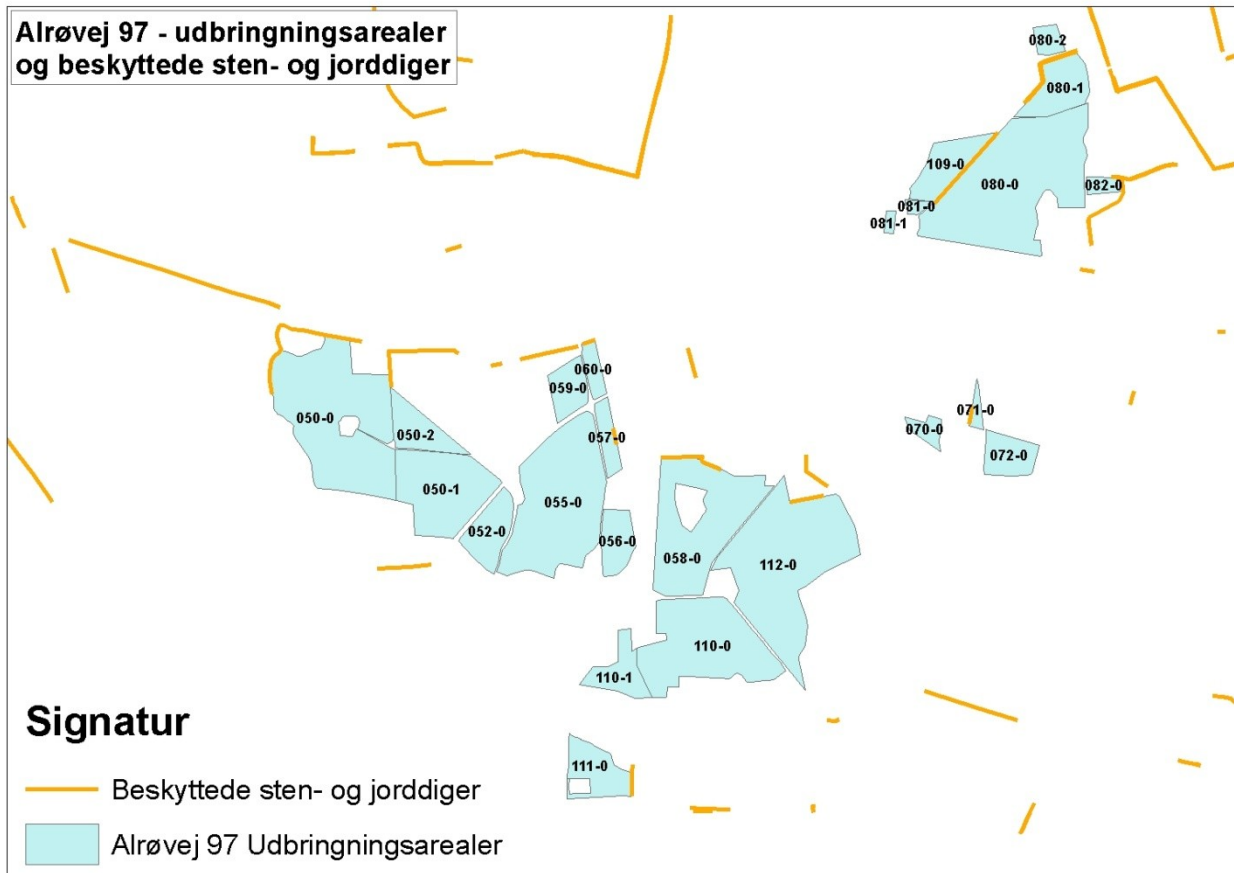
Bilag 4: Beregning af projektets påvirkning i forhold til den samlede udvaskning af fosfor:

	Horsens InderFjord	Horsens YderFjord
Udbringningsareal	324,6 ha	50,4 ha
Overskud pr ha	3,5 kg P/ha	3,5 kg P/ha
% forøgelse i godkendelsesperioden*	13,1 kg P/ha/år * 8 år / 2000 kg P/ha * 100 % = 5,24 %	13,1kg P/ha/år * 8 år / 2000 kg P/ha * 100 % = 5,24 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget	324,6 ha * 1 kg P/ha = 324,6 kg P, 324,6 kg P * 5,24 % = 17 kg P	50,4 ha * 1 kg P/ha = 50,4 kg P, 50,4 kg P * 5,24 % = 2,64 kg P
Belas		
Landbrugsareal	36 825 ha	38 880 ha
Fosfortab fra landbrugsareal	0,2 kg P/ha * 36 825 ha = 7365 kg P	0,2 kg P/ha * 38 880 ha = 7776 kg P
Udyrket jord	12 275 ha	12 960 ha
Ha udyrket areal 2.000 ha henholdsvis 1.000 ha	0,08 kg P/ha * 12 275 ha = 982 kg P	0,08 kg P/ha * 12 960 ha = 1037 kg P
Øvrige kilder (bebyggelse)**	2,45 t P	2,59 t P
Samlet belastning	10,8 t P	11,4 t P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	17 kg P / 10,8 t P * 1000 ‰ = 1,6 ‰	2,64 kg P/11,4 t P*1000 ‰ = 0,23 ‰
Endelave og kystvandet op til Norsminde Fjord		
Udbringningsareal	6,3 ha	
Overskud pr ha	13,1 kg P/ha	
% forøgelse i godkendelsesperioden	13,1 kg P/ha/år * 8 år / 2000 kg P/ha * 100 % = 5,24 %	
Worst case udvaskning	1 kg P/ha	
Worst case påvirkning fra husdyrbruget	6,3 ha * 1 kg P/ha = 6,3 kg P 6,3 kg P * 5,24 % = 0,33 kg P	
Landbrugsareal	59 535 ha	
Fosfortab fra landbrugsareal	0,2 kg P/ha * 59 535 ha = 11907 kg P	
Udyrket jord	19 845 ha	
Fosfortab fra udyrket areal	0,08 kg P/ha * 19 845 ha = 1588 kg P	
Øvrige kilder (bebyggelse)*	3,96 t P	
Samlet belastning	17,46 t P	
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,33 kg P/17,46 t P * 1000 ‰ = 0,02 ‰	

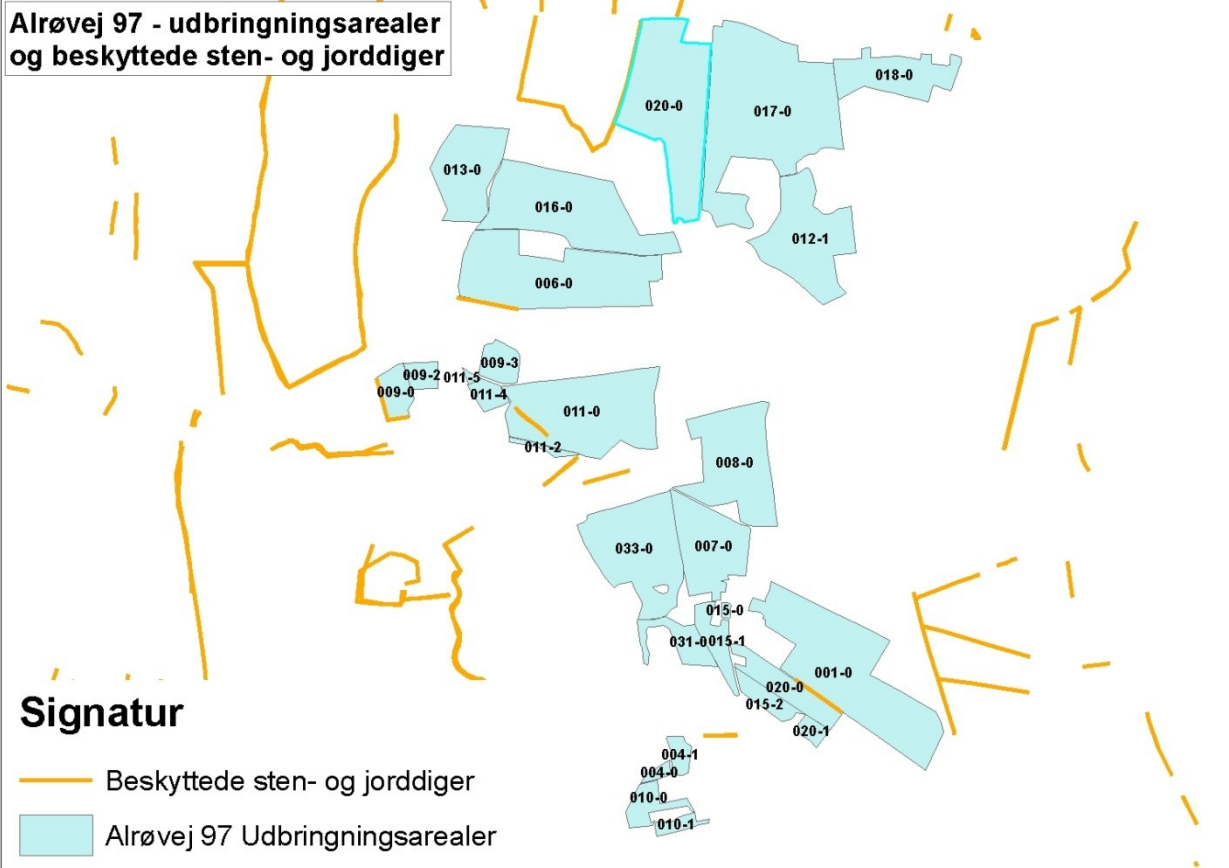
*Det antages at der i de øverste 25 cm landbrugsjord er ophobet i gennemsnit 2000 kg P/ha

**Det samlede kildebidrag af fosfor til hovedvandopland Horsens Fjord er 9,54 t. Det er i vandpanen ikke opgjort på de enkelte delvandoplande. Der anvendes i denne beregning en opsplitning af kildebidraget ud fra de enkelte vandoplandes arealstørrelse i forhold til det samlede areal af de fire delvandoplande, som dækker området.

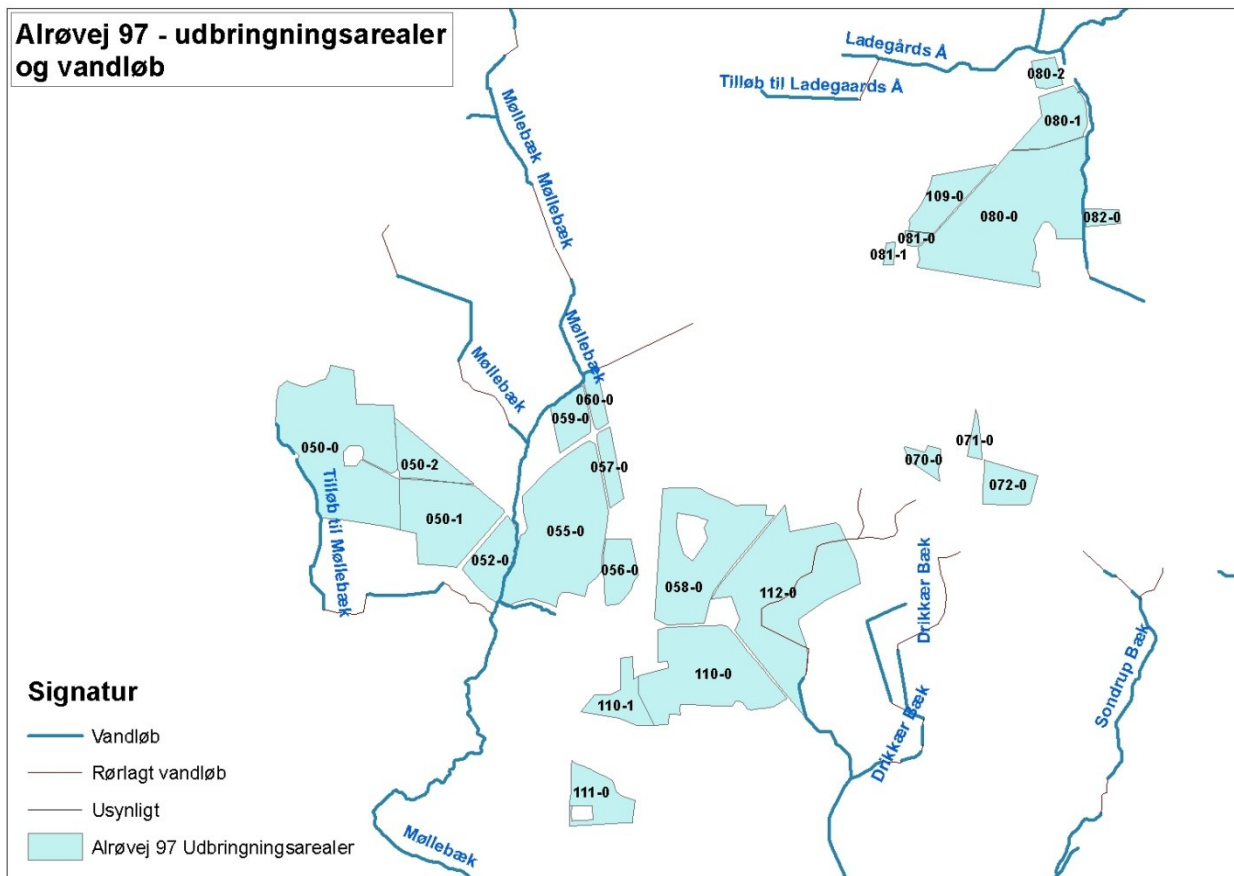
Bilag 5: Beskyttede sten- og jorddiger

**Alrøvej 97 - udbringningsarealer
og beskyttede sten- og jorddiger**

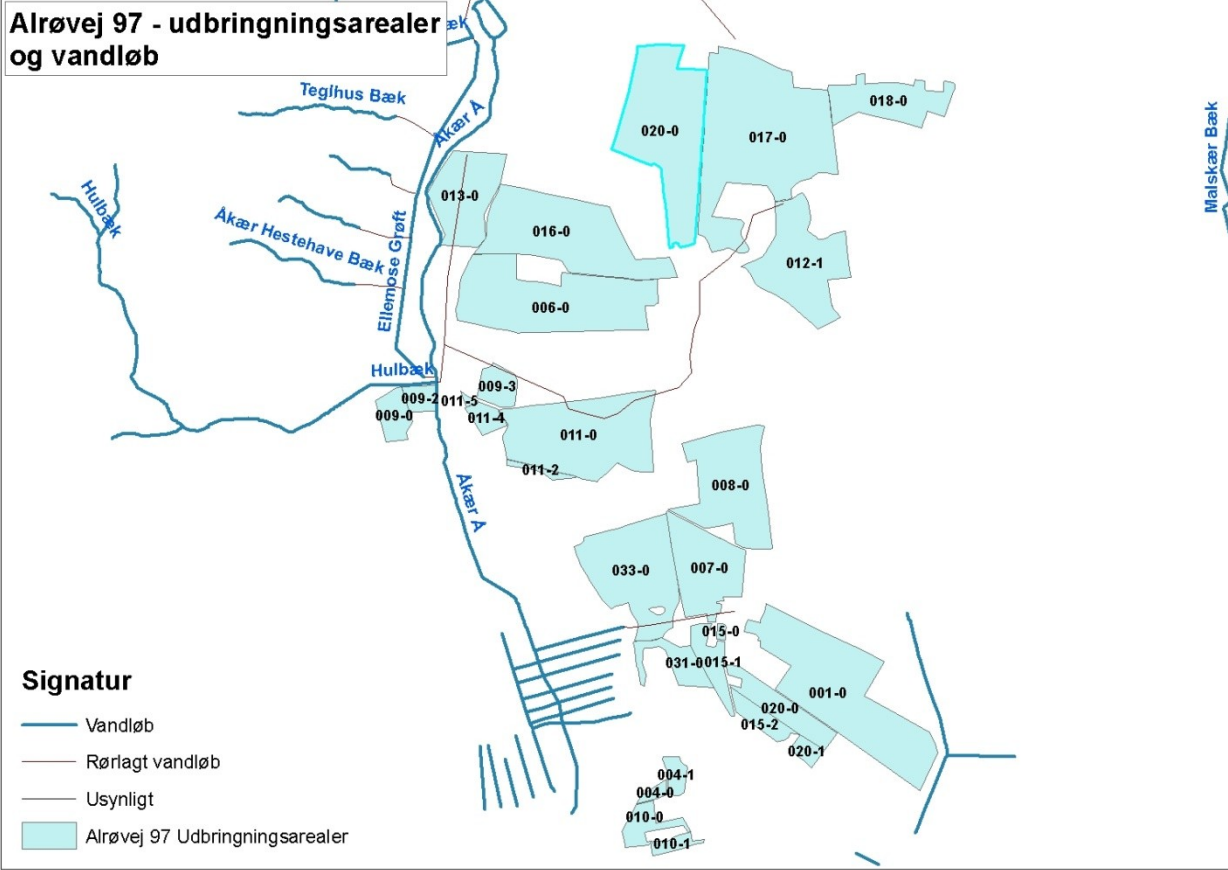

Bilag 6 – Vandløb i forhold til udbringningsarealerne

Alrøvej 97 - udbringningsarealer og vandløb

Bilag 7 – Uddrag fra Miljøstyrelsens sædskiftenotat af 08.02.2012

Grundvandssædskifter		Andel af skiftet med miljøgræs	Udvasknings-index
G1	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 10 % miljøgræs	< 15 %	104
G2	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 20 % miljøgræs	15-25 %	99
G3	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 30 % miljøgræs	25-35 %	95
G4	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 40 % miljøgræs	35-45 %	93
G5	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 50 % miljøgræs	45-55 %	87
G6	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 60 % miljøgræs	55-65 %	83
G7	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 70 % miljøgræs	65-75 %	80
G8	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 80 % miljøgræs	75-85 %	75
G9	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 90 % miljøgræs	85-95 %	70
G10	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 100 % miljøgræs	> 95 %	65